

OB DAROVANJE OTROK

Različnost družin in različnost praznovanj...

Vsaka družina ima drugačne navade pri praznovanju in obdarovanju. Nekatere družine naredijo iz tega velik dogodek, drugi pa temu ponudijo le malo časa in pozornosti. Nekatere družine se bogato obdarujejo, drugi se vnaprej dogovorijo, kaj si bodo podarili ali vnaprej določijo znesek, ki ga bodo namenili za darila, spet nekateri se odločijo za kakšno potovanje ali pa se sploh ne obdarijo.

Vendar pa naj bi imeli prazniki globlji pomen: na ta način se lahko družinski člani še bolj povežejo, razvijejo medsebojno pripadnost, doživljajo prijetne občutke ob druženju. To, kako bomo praznovali in kako se bomo obdarovali, je torej predvsem stvar družinske tradicije in pa odraz naših vrednot oz. tega, kaj nam je res pomembno. Težko se je povsem izolirati od družbe in okolice, ki je vse bolj potrošniško naravnana, vendar je prav, da pri tem »ne izgubimo sebe«. Imejmo v mislih, kaj želimo dati svojim otrokom za popotnico v življenju.

Toliko dobrih mož...

December je čas, ko otroci pišejo pisma Božičku ali/in Dedku Mrazu, starši in stari starši pa poskušajo izpolniti v njih zapisane želje. Smiselno je, da se odrasli vnaprej pogovorimo o tem, kako bomo praznovali in kako se bomo obdarovali. Če se npr. odločimo, da bo pri nas nosil darila samo Dedek Mraz, o tem obvestimo tudi dedke, babice, tete, strice, prijatelje, saj bomo s tem preprečili zmedo v otroških glavah.

Kako izbrati pravo darilo...

Zdi se, da postajajo sezname sodobnih otrok vse daljši, predvsem pa so stvari, ki si jih želijo, vse bolj natančno opredeljene. Pogosto so namreč izbrane iz katalogov, s katerimi že novembra pridno polnijo naše nabiralnike, ali iz oglasnih sporočil, ki pobliskavajo s televizijskih in računalniških ekranov.

Pri različnih "slogih" obdarovanja bolj kot to, kako nekaj počnemo, pomembno, **zakaj to počnemo**. "Če otroku kupite določen izdelek, ker se želite izogniti konfliktu ali iz želje, da bi vas imel rad, potem ste v težavah. Če pa mu podarite majico s podobo Spidermana preprosto zato, ker mu radi podarjate stvari, to ni problem." Tudi kupovanje zelenih izdelkov za nagrado je po mojem mnenju zgrešeno. "Če vam je tak način starševstva všeč, ga seveda lahko gojite še naprej, vendar pa se morate zavedati, da se bo vaš otrok najkasneje v puberteti znašel v težavah. Takšno ravnanje namreč razkriva, da se ne zavedate, da si otroci od vsega začetka želijo predvsem osrečiti svoje starše. Z nagradami jim sporočate, da ne verjamete, da bi neko stvar naredili tudi brez njih. To je seveda obžalovanja vredno sporočilo."

Tako za obdarovanje otrok kot odraslih velja isto pravilo: najboljšo darilo je osebno darilo. "Posamezniku podarimo darilo, ki temelji na tem, kakšen je, in ne le, kaj si želi. Z darilom mu pokažemo, da ga poznamo ali pa da ga ne poznamo. Drugače so darila brez pomena in lahko otroku enostavno damo denar in mu rečemo, naj si kupi, kar si želi."

Pri izbiri darila se starši včasih znajdejo tudi v dilemi, ali naj otroku podarijo določeno stvar, ki si jo sicer močno želi, a njim samim ni všeč. Preprostega odgovora ni. "Edini način je, da sami sebe vprašamo, ali se ob tem, kar počnemo, počutimo dobro. In če se ne, moramo svoje ravnanje spremeniti. V nasprotnem primeru bi namreč otroka učili, da je v redu, če počnemo stvari, ki jih pravzaprav ne želimo. To pa bi bilo slabo darilo."

Otrokove želje so včasih zelo velike, spisek dobrim možem je dolg. Kaj pa, če želje za starše niso uresničljive?

Otrok najbolj rabi ljubezen in pozornost staršev. Zato naj pripravljajo spisek želja skupaj.

Starši naj se z otrokom že vnaprej dogovorijo o tem, kakšne so možnosti, da dobijo posamezno željeno igračo in o razumni meji, če menijo da bodo lahko kupili več igrač. Vsekakor naj mu izpolnijo največjo željo, če je ta za njihov žep predraga, naj poiščejo primerno nadomestilo.

Nekritično naštevaje želja brez vnaprejšnje selekcije vodi do dveh stvari: Nekateri starši spiska ne bodo mogli izpolniti in otrok – namesto da bi bil vesel – bo razočaran. Če starši tako bogat spisek lahko in ga tudi nameravajo izpolniti, nastane problem v tem, ker posamezne igrače v poplavi dobljenih daril povsem zgubijo čustveno vrednost in svojo osnovno funkcijo - da se otrok z njo rad in velikokrat igra. Za otroka je vsak dobljen kos samo eden od množice daril, ki je zanimiv samo prvi trenutek, takoj nato mu pozornost uide k drugemu, zatem k tretjemu, naslednjemu ...

Naj tudi pri nakupu daril velja rek: »Manj je več«. Kupimo malo, toda izberimo skrbno, tisto, kar bo imelo za otroka resnično visoko vrednost. Kupimo takšno igračo, ki naj čim manj obremenjuje mali otroški organizem in obenem kar najmanj obremenjuje okolje.

Kakšna igrača je primerna za otroka, kaj svetujete staršem, ki še ne vedo, kaj bo postavili v Miklavžev koš, pod okrašeno smrekico?

Mali otroci ne poznajo materialne vrednosti darila, zelo pa so občutljivi na čustveno sporočilo. Zato je potrebno pri izbiri igrače za konkretnega otroka odločati na osnovi več kriterijev. Na prvem mestu je otrokova osebnost, njegove značilnosti, razvojna stopnja in interesi. Upoštevati morajo tudi, kaj je in kaj ni dobra igrača. In ne nazadnje je pomembno tudi to, kako močna je želja po določeni igrači pri otroku. Si jo želi že dalj časa? Si določene igrače resnično želi ali pa jo zdaj »mora« imeti, ker je videl reklamo pred dvema dnevoma ali zato, ker jo je videl pri drugih otrocih in je trenutno modna.

Kaj pa, če denarja za nakup novih igrač ni? Kako naj starši, ki se soočajo s težko finančno krizo osrečijo svojega otroka v teh prazničnih dneh?

Iznajdljivi in ljubeči starši bodo našli rešitev. Darila naj bodo praktična. Morda rabi otrok novo kapo, nogavičke, perilo, nov zvezek, barvice? Darilo bodo zavili v papir, nanj narisali figurico ali napisali posvetilo, namesto pentlje pa nalepili storžek. Otroka pa bodo razveselili s tem, ko se bodo pri razvijanju daril vsi družinski člani skupaj veselili darila za vsakega člana posebej in si bodo pomagali odvijati. Pri tem je bolj kot to, kaj bo dobil, pomembno, da čuti otrok obdarovanje kot svečan dogodek, ob katerem se poleg pričakovanja in presenečenja pojavi še močan občutek, da je ljubljen, pomemben za ostale člane družine in predvsem vreden darila.

Razvajenost...

Mnogo staršev je prepričanih, da z darili ne morejo razvaditi svojega otroka, saj ne sodijo v krog najbolj premožnih družin. Otroka lahko razvadimo tudi v pomanjkanju ali v povsem običajnih razmerah.

Problem pri obdarovanju ni v količini, temveč v načinu kako dajemo in kako mu izkazujemo ljubezen. **Zasipanje z dobrinami v zameno za pozornost, otrokom daje napačne podatke o življenju.** Otroci lahko postanejo zasvojeni z željo po čedalje večji pozornosti in se navadijo na sprejemanje pretirane naklonjenosti. Otrokom, ki imajo vsega preveč, se vsak

trud zdi nesmiseln, lahko tudi začnejo izsiljevati starše. Tudi otrok se mora naučiti, da si starši ne morejo vsega privoščiti, sicer zahteva vedno več in je razočaran, ko mu nečesa ne moremo omogočiti.

Pomembno je, da otrokom **predstavimo namen obdarovanja**. Naj vedo, zakaj so dobili darilo in kako so si ga zaslužili. Obdarovanje je lahko tudi priložnost, da se otrok nekaj nauči o sebi in svetu, ki ga obkroža.

Bodimo previdni, kaj otroku dajemo in na kakšen način – ljubezni mu preko igrač ne moremo zagotoviti!

PRAZNIČNO DRUŽINSKO VZDUŠJE

OTROKE VKLJUČIMO V PRAZNIČNE PRIPRAVE

- skupaj okrasimo dom in smrečico
- spečemo pecivo ali piškote
- pripravimo darila za sorodnike in prijatelje, izdelamo voščilnice

VZAMEMO SI ČAS ZA DRUŽENJE

- družabne igre za vso družino (sestavljanke, karte, človek ne jezi se...)
- pridružimo se otroku pri najljubši igri
- sprehod po zasneženi pokrajini ali lepo okrašenem mestu
- pripravimo družinsko lutkovno igrico
- pojemo pesmi, poslušamo glasbo in zplešemo